

ORDRE d'11 de maig de 1988, sobre la regulació de l'obtenció del suro i del pelagrí i de la millora de les suredes (DOGC núm. 999, 01.06.1999)

Nota: en aquest text s'han introduït les correccions de l'ORDRE de 7 de març de 1991 (DOGC núm. 1423, 25.03.1991) i de l'ORDRE de 19 d'abril de 1999, de modificació de l'Ordre d'11 de maig de 1988 (DOGC núm. 2878, 29.04.1999)

La tendència a la disminució de la superfície ocupada per l'alzina surera a Catalunya, acompanyada d'una pèrdua en la quantitat i qualitat dels productes, és una qüestió preocupant en el sector forestal.

Es fa necessari que, en el marc de la política forestal del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, s'adoptin mesures per a la conservació i la millora de les suredes, riquesa important dels nostres boscos autòctons i, com a conseqüència, s'augmenti la seva productivitat amb els beneficis que això comporta per a l'economia del país.

A més a més de la creació de línies d'ajut específiques per a les suredes malmeses pels incendis i per malures criptogàmiques, cal disposar mesures per a la correcta execució dels aprofitaments de suro i pelagrí que, si bé algunes ja s'estaven adoptant tradicionalment, no es disposava de la normativa general que ara s'estableix.

Amb aquesta finalitat,

Ordeno:

Article 1

A efectes d'aquesta Ordre s'estableixen les definicions següents:

Pelagrí: producte de la lleva de l'alzina surera que es realitza per primera vegada.

Suro: producte de la lleva de l'alzina surera procedent d'una zona de la planta de la qual amb anterioritat se n'havia extret el pelagrí.

Despelagrinar: acció sobre la planta per a l'obtenció del pelagrí.

Pelar: acció sobre la planta per a l'obtenció del suro.

Lleva o pela: resultat de l'acció de despelagrinar o pelar.

Sureda: bosc integrat preferentment per l'espècie *Quercus suber* (alzina surera).

Article 2

2.1 Els propietaris de suredes en les quals es vulgui realitzar l'aprofitament de pelagrí i de suro sol·licitaran la respectiva autorització als serveis territorials o a les oficines comarcals del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca en la qual quedaran reflectides les característiques de l'aprofitament.

2.2 Queden exceptuats de demanar la sol·licitud els propietaris de les suredes que tinguin un projecte d'ordenació o un pla tècnic de gestió aprovat pel Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.

2.3 La sol·licitud de l'aprofitament es presentarà almenys un mes abans de començar els treballs i sempre abans del 15 de setembre de cada any.

Article 3

3.1 Els serveis territorials autoritzaran la realització de la lleva del pelagrí i del suro quan la planta gaudeixi del vigor vegetatiu suficient i es compleixin les condicions tècniques que s'inclouen en aquesta Ordre.

3.2 No s'autoritzarà la lleva quan:

3.2.1 El suro no hagi arribat al grau suficient de maduresa.

3.2.2 S'hagin d'adoptar mesures extraordinàries per a la conservació de les suredes.

3.3 S'aturarà la lleva quan es comprovi que per l'execució mal feta es produeixin danys a la capa generativa. També s'aturarà durant els dies de pluges contínues en èpoques de calors excessives i amb vents càlids.

3.4 Si l'aprofitament no s'hagués executat abans del 30 d'octubre de l'any en curs, l'autorització quedarà anul·lada.

Article 4

La lleva la podrà realitzar el propietari pel seu compte si disposa de personal adequat o mitjançant contracte amb empresaris que gaudeixin del certificat professional corresponent.

Article 5

Un cop finalitzat l'aprofitament, el propietari ho comunicarà als serveis territorials o a les oficines comarcals del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca perquè es pugui realitzar el reconeixement final, a fi de comprovar-ne la correcta execució.

Article 6

6.1 El període de la lleva del pelagrí i del suro serà comprès entre l'1 de juny i el 30 de setembre. Aquest període es podrà avançar des del 15 de maig i perllongar fins al 30 d'octubre si la climatologia permet la circulació de la saba i, per tant, es pot realitzar la lleva sense perjudicar la planta per dificultats d'extracció.

6.2 La lleva del pelagrí i del suro es podrà realitzar a la vegada a la mateixa parcel·la.

Article 7

7.1 La lleva, tant del suro com del pelagrí, només es podrà realitzar a les plantes d'alzina surera que tinguin un perímetre mínim de 65 cm a l'alçada d'1,30 m del sòl. Quan es realitzi la lleva de pelagrí d'una rebrollada, caldrà comprovar solament el perímetre del brot més gruixut, que és el que ha de quedar. Els altres brots es poden espelagrinar sense limitació, però s'han d'eliminar en una posterior aclarida abans de la següent temporada de pela.

7.2 L'altura màxima de la lleva del pelagrí no serà superior al doble del perímetre del tronc a 1,30 m del sòl.

7.3 El període entre lleva i lleva serà el comprès entre els 12 i els 16 anys d'acord amb la vitalitat de la planta i les característiques del producte que es vol obtenir.

7.4 No es podran despelagrinar les arrels que sobresurtin del terreny.

7.5 La lleva es farà de forma total fins a l'altura permesa. No es deixarà cap tros de suro al peu de la planta, exceptuant el que no segueixi.

7.6 Els talls longitudinals i transversals necessaris per a la lleva es faran molt acuradament i sense ferir la capa generativa de la planta.

7.7 Les eines emprades per a la lleva i en els tractaments silvícoles de les suredes en les quals es manifesta la presència de fongs dels gèneres *Hypoxylon*, *Phytophthora* i *Diplodia* relacionats amb l'"escaldat" del suro i el xancre, es desinfectaran amb una solució de sulfat ferros al 50% o altres productes adients.

7.8 Abans de l'inici de les operacions de la lleva autoritzada s'haurà de netejar de matolls la superfície al voltant de la planta compresa en un cercle d'1 m de radi.

Article 8

El Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca realitzarà una classificació de les suredes segons el caràcter prioritari que tingui de producció. S'establirà, també, una classificació per qualitats. Es delimitaran les zones de Catalunya a les quals el cultiu de les suredes, en masses pures o mixtes, tindrà caràcter preferent sobre qualsevol aprofitament forestal.

En les suredes de producció es podran realitzar aclarides per arribar a una densitat òptima, estimada entre 250 i 400 plantes per ha.

Article 9

Podran ser subvencionats els treballs per a la conservació i millora de les suredes d'acord amb la normativa establerta al Decret 51/1987.

Són considerades com a millora per mantenir l'estat vegetatiu de l'alzina surera i la seva productivitat, i per tant també subvencionables, les actuacions següents:

- a) Els treballs silvícoles necessaris per posar en producció les suredes.
- b) Els tractaments específics contra els atacs d'insectes defoliadors, contra els fongs relacionats amb l'escaldat, el xancre i en general contra totes les malures que comprometen l'estat de les suredes i la seva productivitat.
- c) L'extracció del pelagrí i del suro dels boscos cremats realitzats a partir del tercer any després de l'incendi.
- d) El ratllat del suro realitzat entre el segon i el tercer any després de la lleva.

Disposicions finals

- 1 Les Seccions Territorials del Medi Natural i les oficines comarcals del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca facilitaran la informació i els impresos adients per al tràmit de l'aprofitament i de la concessió d'ajuts.

- 2 Les infraccions del que disposa aquesta Ordre seran sancionades d'acord amb el que estableix la Llei forestal.

Barcelona, 11 de maig de 1988

Josep Miró i Ardèvol
Conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca